

BOLTAROV MIHA:

Vijolica.

Maloruska pravljica.

red davnimi leti je vladal na poljskem prestolu v Krakovu star kralj, ki pa se je moral vedno vojskovati s sosednimi narodi. Ko je bila napovedana zopet nova vojna, se je čutil preslabega, da bi bil sam poveljeval svojim četam. Poslal je torej svojega sina Fiolka kot svojega namestnika z veliko armado proti sovražniku. Kraljevič pa je bil še mlad in zaradi vedne odsotnosti bojevitnega očeta od matere premehkužno vzgojen in razvajen. Za-

radi tega je šel jako nerad v vojno, ter je ob teh nenavadnih razmerah in težavah, ki jih prinaša vojna s seboj, silno trpel. Ko je sedel nekega dne ves utrujen in spehan v taborišču ob reki Popradu, so vplivali plini šotorovega ognja in razni neprijetni vonji mnogobrojnega moštva tako slabo na njegove nežne živce, da je omedlel in se zgrudil brezzavesten na tla. Moštvo se je silno prestrašilo. Zanesli so ga iz tabora ven ter mu postlali na bolj samotnem robu bližnjega gozda. Kraljevič pa se ni ganił, in vsi so se začeli bati za njegovo življenje. Hipoma pa so začutili silno močan in prijeten, pa nenavaden vonj, ki je na videz prihajal iz tal. In glej! Kraljevič, ki so mu bili zoperni vonji v šotorišču vzeli zavest, se je od tega prijetnega vonja zopet zbudil, odprl oči ter se jel ozirati okolo sebe. Kmalu je popolnoma okreval in zopet dobil svoje prejšnje moči. —

Vsi začudeni in veselo iznenadeni so začeli iskati vojščaki, odkod prihaja ta toliko prijeten in dobrodejen vonj. Dobili so v travji veliko množico majhnih, modrih cvetičic, kakršnih še ni nihče poprej videl. V spomin na ta dogodek, da je princ Fiolek zaradi njihovega vonja dobil zopet svoje zdravje, so jih imenovali poljski vojščaki — fiolki. Princ Fiolek si je nabral prvi šopek teh novih cvetic ter ga poslal žalujoči materi domov. Ta je vsadila te cvetice na vrt in jih skrbno gojila. Odtam so se kmalu razširile po drugih krajih in prišle so tudi k nam. Po princu Fiolku jih tudi mi imenujemo vijolice.

 Pesem.

*Kar čez noč na našem vrtu
jablane so vse zardele,
kar čez noč po gredah solnčnih
cvetke so na moč zacvele. —*

*Kak v srce mi sega cvetje,
z njim pa jabolk lica rdeča —
prve vračajo ljubezen,
v drugih je nekdanja sreča...*

*Pa čez noč na našem vrtu
slana vse je pomorila —
sreča moja pa se daleč
tja čez hrib je izgubila...*

Tone Rakovčan.